

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๔/๑๙๖๖

ภาค. 179
วันที่ 10 ต.ค. 68
เวลา ๙.50

สลด. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ๘9753/68

10 ต.ค. 2568 เวลา 8.15 น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศ
ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๑๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสารสุดท้ายของการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด
ครั้งที่ ๑๙
๓. สรุปสาระสำคัญของร่างเอกสารสุดท้าย

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์
ของการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙ (19th Mid-term Ministerial
Conference of NAM) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบ
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างเอกสารสุดท้าย (Final Document) เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมระดับ
รัฐมนตรีของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งมีผล
ผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเรียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗)
ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ ร่างเอกสารฯ
ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็น
สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ไทยสามารถร่วมรับรองร่างเอกสารสุดท้ายได้ทันกำหนดการประชุมระดับรัฐมนตรี
ของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๘ ณ กรุงกัมปาลา สาธารณรัฐ
ยูกันดา กระทรวงการต่างประเทศจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องนำร่างเอกสารฯ เสนอเพื่อขอ
ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Non-Aligned Movement: NAM) ก่อตั้งขึ้น
ในปี ๒๕๐๔ ในบริบทของสงครามเย็น เพื่อเป็นเวทีของกลุ่มประเทศที่เพิ่งได้รับเอกราช และ/หรือประเทศ

/ที่ไม่ได้ ...

ที่ไม่ได้เข้าร่วมหรืออยู่กับกลุ่มอำนาจใดโดยเฉพาะสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาและนโยบาย การต่างประเทศของตนได้อย่างอิสระและปราศจากการครอบงำของมหาอำนาจ ปัจจุบัน NAM มีรัฐสมาชิก ๑๒๑ ประเทศ และเป็นกรอบความร่วมมือที่มีจำนวนรัฐสมาชิกมากที่สุดเป็นอันดับสองรองจากสหประชาชาติ (สหประชาชาติมีประเทศสมาชิกจำนวน ๑๙๓ ประเทศ) ทั้งนี้ NAM มีการประชุมระดับผู้นำ การประชุมระดับ รัฐมนตรี และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส เป็นกลไกในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน

๓.๒ ร่างเอกสารสุดท้ายมีสาระสำคัญเกี่ยวกับท่าที พัฒนาการ และการดำเนินการ ของ NAM ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ๓ บท ได้แก่ (๑) ประเด็นระหว่างประเทศ (๒) ประเด็นการเมือง ภูมิภาคและอนุภูมิภาค และ (๓) ประเด็นด้านการพัฒนา สังคม และสิทธิมนุษยชน โดยครอบคลุมการส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาเพื่อรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ อาทิ การก่อการร้าย การลดอาวุธ การไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ และความขัดแย้งในภูมิภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะในตะวันออกกลาง รวมถึง เศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน สิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนการปฏิรูป สหประชาชาติ นอกจากนี้ ร่างเอกสารฯ ยังย้ำหลักการบันดุง (Bandung Principles) และแนวทาง การดำเนินงานของ NAM การเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ การส่งเสริมพหุภาคีนิยม การระงับข้อพิพาท โดยสันติวิธี การเคารพความแตกต่างหลากหลาย การเคารพอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน การเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ร่างเอกสารสุดท้าย ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และสรุปสาระสำคัญของร่างเอกสารสุดท้ายฯ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๓ ประเด็นสำคัญของร่างเอกสารสุดท้ายที่ไทยควรต้องติดตาม อาทิ สถานการณ์ ในเมียนมา ซึ่งเรียกร้องให้มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามฉันทมติ ๕ ข้อของอาเซียนอย่างสมบูรณ์ และสถานการณ์ทะเลจีนใต้ ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้พยายามเสนอถ้อยคำที่สะท้อนเหตุการณ์ และพัฒนาการล่าสุด อย่างไรก็ดี ในช่วงที่ผ่านมา จีนในฐานะประเทศผู้สังเกตการณ์ของกลุ่ม NAM ได้พยายามผลักดันให้มีมิตรประเทศของตนใน NAM ใช้ถ้อยคำที่กว้าง ไม่มีความอ่อนไหว และเป็นประโยชน์ กับจีน โดยหลีกเลี่ยงมิให้ร่างเอกสารสุดท้ายสะท้อนท่าทีของอาเซียนในประเด็นนี้

๓.๔ ร่างเอกสารสุดท้ายมีสาระสำคัญคล้ายคลึงกับเอกสารสุดท้ายของการประชุมสุดยอด กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (NAM Summit) ครั้งที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๑๙-๒๐ มกราคม ๒๕๖๗ ณ กรุงกัมปาลา สาธารณรัฐภูกันดา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๗ ตามหนังสือ ที่อ้างถึง โดยร่างเอกสารสุดท้ายฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงถ้อยคำให้เป็นปัจจุบันและสะท้อนพัฒนาการที่เกิดขึ้น ในประเด็นต่าง ๆ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างเอกสารสุดท้ายแสดงถึงท่าทีของประเทศสมาชิก NAM ต่อประเด็นระหว่างประเทศ ต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจร่วมกัน และหลักการของการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ไทยสนับสนุน และให้ความสำคัญ อาทิ การปกป้องอธิปไตย การมีระบบระหว่างประเทศที่อยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย และการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือพหุภาคี โดยการร่วมรับรองเอกสารสุดท้าย จะเป็นการแสดงท่าทีไทยต่อประเด็นต่าง ๆ และแสดงบทบาทที่แข็งขันของไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างเอกสารสุดท้ายเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙ มีสาระสำคัญเป็นการสะท้อนเจตนารมณ์ทางการเมืองระดับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิก NAM ที่ยืนหยัดในระบอบพหุภาคีนิยม บนรากฐานของแนวคิดด้านการส่งเสริมสันติภาพ ความเสมอภาค และความยุติธรรม และแสดงถึงความห่วงกังวลต่อความท้าทายระดับโลก อาทิ สงครามและความขัดแย้ง โดยย้ำถึงความสำคัญในการปฏิรูปสหประชาชาติ การผลักดันการพัฒนาอย่างยั่งยืน และความร่วมมือได้-ได้ รวมถึงการส่งเสริมพลังของสตรี เยาวชน และกลุ่มเปราะบาง โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในร่างเอกสารดังกล่าว ร่างเอกสารสุดท้ายจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารสุดท้ายของการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙ และเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หากมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของร่างเอกสารสุดท้ายในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการที่เกี่ยวข้องได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง ทั้งนี้ โดยเป็นไปตามกรอบท่าทีไทยที่เกี่ยวข้อง

๘.๒ ให้หัวหน้าคณะผู้แทนไทยที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ครั้งที่ ๑๙ ร่วมรับรองเอกสารฯ

๘.๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศร่วมลงนามในหนังสือแจ้งข้อสงวน (reservation) หรือหนังสืออื่น ๆ ที่เป็นการแจ้งท่าทีของอาเซียนต่อถ้อยคำในเอกสารสุดท้าย หากอาเซียนเห็นพ้องให้มีหนังสือดังกล่าวร่วมกันของรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน

๘.๔ หากปรากฏว่า เนื้อหาหรือถ้อยคำของเอกสารสุดท้าย ไม่สอดคล้องกับนโยบาย ผลประโยชน์ และท่าทีของไทยในสาระสำคัญ มีการแสดงท่าทีเชิงลบ หรือมีถ้อยคำรุนแรงประณามประเทศอื่นใด ขอให้กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือแจ้งข้อสงวน หรือแสดงท่าทีที่อธิบายถึงเหตุผลของไทย ที่ทำให้ไทยไม่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือถ้อยคำดังกล่าวได้ ทั้งนี้ การแจ้งข้อสงวนเป็นแนวทางที่ไทยปฏิบัติมาโดยตลอด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองงานบริหารองค์การระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ interorg04@mfa.go.th